9211

Helmonds Heem

HISTORISCHE
REEKS

Heemkundekring
Helmond
Peelland

Uitgave van Heemkundekring
Helmond - Peelland

Opgericht 24 mei 1948

Historische Reeks

Secretariaat en abonnementen:
R. Boudewijns
Harmoniestraat 44
5702 JG Helmond
Tel. 04920-51 623

Redactie:
Jeroen v.d. Heijden
Gabriël van Neerven
Sanne Vonk

Redactieadres:
Basstraat 48
5702 SH Helmond
Tel. 04920-51 847

Druk: Erwin Vane

Kringlidmaatschap incl. abonnement:
ƒ 27,50 per jaar.
Abonnement zonder lidmaatschap:
ƒ 20,- per jaar.

Penningmeester:
M. Wijnhof
Van Deutekomplein 80
5706 TJ Helmond
Postgiro 26 410 99

1992 - I

ISSN 0166-3585

Portret van J.B. Kolkman circa 1910.

REDACTIONEEL

De redactie van Helmonds Heem stootte bij toeval op een uitgebreid In Memoriam, gewijd aan Kolkman. Gegevens hieruit zetten de redactie aan tot verder onderzoek. Dit leidde tot opmerkelijke vondsten over Kolkmans levensloop, werk en (familie)relaties. Kolkman bleek een voor zijn tijd groot en vooruitstrevend man, zowel op muzikaal gebied als in zijn privé leven.
De Heemkundekring Helmond-Peelland besloot hierop een aparte uitgave van de Historische Reeks te wijden aan de in vergetelheid geraakte Johannes Kolkman.
Onze speciale dank gaat naar de families P. Huisman-Kolkman te Son en W.J. Kolkman te Zieuwent voor het ter beschikking stellen van gegevens en foto's. De archivarissen van Assen en Lichtenvoorde, P. Zweegers en H. Nijman, hebben eveneens gegevens aangedragen die deze uitgave mogelijk maakten.

De Redactie

bij mij voortleven. Na een paar jaren had ik
een bundel liederen (25) voor gemengd koor ge-
reed, die in Thieme's Boek- en Muziekhandel te
Zutphen verschenen. – In 1885 huwde ik ~~de jon-~~
~~ste dochter~~ met Grietje Doppen, de jon-
ste dochter van onzen goeden herberg-
L. J. Doppen, hotelhouder – leit dit huwelijk
~~spruit~~ twee kinderen ~~geboren~~ nl. Anna Clara
geb. 31 Maart 1886 en Johan Anton Cornelis
geb. 10 Juli 1888 –

Steeds bezig om te componeren schreef
ik in de vrije uren eenige kleine liedjes ~~en~~
de heroische Cantate „De prins van Oranje"
voor mannenkoor en orchest – De Concert-
ouverture voor groot Orchest „Herenschuts
maarten" ~~dedi~~ aan mijn vriend G. S. Culp, zijn diensten
bewees – een 12 tal liederen voor mannenkoor
verschenen bij Thieme te Zutphen en de opera
„Francesca" in één acte, libretto naar
Seidel's tooneeldrama „Francesca's huwelijk".
In 1896 op 25 Febr. werd de concertouverture als
première met veel succes gegeven door de Stafmu-
ziek 1ste reg. inf. te Assen onder leiding van Bicnebe.
De 12 mannenkoren verschenen in 1896 Oct. bij
Schillemans & v. Beekum (firma Thieme) te Zutphen. –

Een bladzijde van de autobiografie van J.B. Kolkman.

DE COMPONIST J.B. KOLKMAN

Door de redactie

Johannes Bernardus Kolkman is ruim drieëntwintig jaar organist in de Helmondse Lambertuskerk geweest. Voor zover mensen hem kenden, was dat als organist of muziekleraar. Het blijkt echter dat de heer Kolkman daarnaast een componist is geweest die nogal wat werk op zijn naam heeft staan. Werk bovendien dat in den lande heel wat meer waardering kreeg en krijgt dan in Helmond bekend is.
Op zondag 18 oktober wordt zijn Missa Brevis 'in Honorem sanctae familae, Jesu, Mariae et Josephi' uitgevoerd. Reden voor de redactie van Helmonds Heem om enig onderzoek te doen naar deze onbekende stadsgenoot en de gegevens te bundelen in dit nieuwe deel van de Historische Reeks van het Helmonds Heem.

J.B. Kolkman werd in 1854 geboren in één van de katholieke enclaves in de Achterhoek, het plaatsje Harreveld bij Lichtenvoorde. Zijn vader was Derk Hendrik Kolkman (geb. 1819), landbouwer. Zijn moeder heette Grada Krabbeborg. Johannes B. was de oudste van vier zonen en drie dochters (zie bijlage 1).
De katholieke enclaves in de verder Staatse Achterhoek zijn ontstaan doordat deze gebieden pas zeer laat in de tachtigjarige oorlog ingelijfd zijn door de Staatse troepen. Tot 1628 is het gebied vrijwel onafgebroken in handen van de Spanjaarden geweest. Na de verovering door Frederik Hendrik zijn verschillende gemeenten, waaronder Harreveld, katholiek gebleven. Zij vonden in 'thuiskerken' (vergelijk schuurkerken) een vorm om hun godsdienst te blijven beoefenen. In Harreveld werd aanvankelijk nog ter kerke gegaan in het huis van de plaatselijke heer, baron Van Dorth.

Thuiskerk

Ook het geboortehuis van Kolkman heeft van 1794 tot 1797 dienst gedaan als schuilkerk.[1] In 'De Historie van Zieuwent' wordt beschreven hoe kerksieraden, preekstoel en altaar naar de boerderij van Kolkman

werden overgebracht onder het zingen van het Te Deum. De diensten werden in het voorhuis van het losse hoes gehouden. 's Morgens onder de vroegmis moesten de jongens van Kolkman in de beddekast blijven en probeerden dan, door een kier in de deur, de mannen aan hun lange haren te trekken.
Zonder banken of iets van dien aard knielden de mensen op de kleine steentjes (kannenschroot) in de keuken. Deze thuiskerk is ongetwijfeld van invloed geweest op de kinderen Kolkman. Waarschijnlijk heeft het vader Kolkman aangezet tot het frequent bespelen van het orgel. Zeker is in elk geval dat vanaf deze tijd organisten in de familie voor komen.

Het geboortehuis van J.B. Kolkman te Harreveld.

't Beoefenen der toonkunst als levensdoel

Johannes Bernardus Kolkman was de oudste van de zeven kinderen Kolkman-Krabbenborg. Al op jonge leeftijd kreeg hij zang-, piano- en orgelles van zijn vader, die organist was. In zijn beknopte levensbeschrijving[2] schrijft Kolkman zelf: "Ruim zestien jaar oud vertrok ik voor mijn wetenschappelijke vorming naar het Aartsbisschoppelijk Seminarie te Kuilenburg [= Culemborg] met de wensch mijner familie om voor priester te studeren. Met goeden uitslag volbracht ik de voorbereidende zes studiejaren, maar geen lust voor den geestelijke stand gevoelende, koos ik op het beslissende tijdstip 't beoefenen der toonkunst als levensdoel."
Al jong blijkt zijn eigenzinnig karakter. Het was zeker in die tijd niet niets om de wens van de familie naast je neer te leggen en je in een vak te gaan bekwamen waar geen droog brood in te verdienen was. Een zekere aanleg heeft natuurlijk ook mee gespeeld. Gedurende zijn zes-jarige vorming heeft hij les gehad van de gebroeders Adriaan en Lambertus Giesen, die als muziekleraren verbonden waren aan het seminarie te Kuilenburg.[3]

Een deel van de brief van A. Giesen aan J. Kolkman.

Als Lambertus Giesen naar Rotterdam vertrekt wordt Kolkman gevraagd hem in de functie van muziekleraar aan het seminarie op te volgen. Gedurende twee jaar geeft hij les in Kuilenburg. In deze perio-

de stippelt hij voor zichzelf een muzikale route uit. Na een vakantie bij vrienden in Stadskanaal wil hij zich in Rotterdam gaan vestigen. Maar het loopt anders.

Vrienden uit het Noorden weten hem ertoe over te halen zich in Stadskanaal te vestigen. Hij betrekt een paar kamers bij logementhouder Dopper. Zelf schrijft hij over zijn besluit het volgende: "Al spoedig kwam ik in kennis met eenige muzieklievende families, die mij sterk animeerden daar als muziekleeraar te blijven. In den beginne had ik daarnaar geen ooren. Langzamerhand begon ik de plaats beter te kennen en zag dat zij - vooral in de toekomst - financieel voor mij als nog onbekend musicus te verkiezen was boven een groote stad. 'k Besloot - althans voorloopig - mij er te vestigen en had spoedig (twee collega concurrenten verdreven) [dit gedeelte van de zin heeft hij doorgehaald en vervangen door:] nagenoeg alle muzieklessen in de plaats."

Het is in deze tijd dat hij zich meer toe gaat leggen op het componeren. Zijn eerste liederen voor mannekoor bevatten naar eigen zeggen 'grove fouten', hoewel ze wel door F.J. Weygand & Co te Den Haag uitgegeven zijn, vóór 1885.
Om ook dit terrein van de muziek te leren beheersen neemt Kolkman les bij de alom bekende contrapuntist Worp. De spreuk van Bredero gedachtig 'in herhaling ligt onze kracht' oefent Kolkman net zo lang tot hij de harmonieleer en het contrapunt onder de knie heeft. Zelf schrijft hij hierover: "Aan deze edelen heer heb ik mijn kennis van harmonie en contrapunt geheel te danken." Zijn bundel 'vijf en twintig liederen voor gemengd koor' heeft hij dan ook 'opgedragen aan den heer J. Worp'.

Zonder geloof

In de jaren tachtig ontwikkelt zich een romance tussen de dochter van zijn logementhouder, Grietje Dopper, en Johannes B. Kolkman. Beide ouderlijke huizen zullen deze ontwikkeling niet hebben toegejuicht. Grietje was immers van protestantse huize en Johannes van katholieke. Hij had nog wel priester moeten worden! Het verhaal gaat dan ook in de familie dat Grietje op achttienjarige leeftijd met Johannes slechts een burgerlijk huwelijk sloot. Wat door de wederzijdse ouderparen

Aan mijn zoon Antoon. –
De Compt.t

VIJF EN TWINTIG LIEDEREN

VOOR GEMENGD KOOR.

WOORDEN VAN VERSCHILLENDE DICHTERS,

MUZIEK

VAN

J. B. KOLKMAN.

OPGEDRAGEN AAN DEN HEER J. WORP.

DERDE DRUK.

ZUTPHEN, P. VAN BELKUM Az.

Noteering der
Ontvangsten en Uitgaven
betreffende de
Contanten enz.
van den minderjarigen
Corn. Dopper
door mij als voogd
beheerd. —
de Voogd
J. B. Kolkman
Amsterdamsche Kademwijzer
te
Amsterdam

Titelblad van het kasboek van 'de voogd Kolkman' over C. Dopper.

beschouwd werd als ongepermitteerde samenwoning. Als geloof vermeldt de familie Kolkman-Dopper in het bevolkingsregister 'geen'. Pas jaren later, na het overlijden van vader en moeder Dopper, zal Grietje zichzelf en haar inmiddels geboren kinderen, Anna Clara (31 maart 1886) en Johan Antoon Cornelis (10 juli 1888) laten dopen en toetreden tot de katholieke kerk.

De geloofsperikelen in ogenschouw nemend, is het feit dat Kolkman na het overlijden van vader Doppper in december 1885, wordt aangesteld tot (toeziend) voogd over de vijftienjarige Cornelis Dopper op zijn minst verbazingwekkend te noemen. Of hij ook voogd was over de andere kinderen is ons uit onderzoek niet gebleken. Het zou gezien de muzikale aanleg van Dopper natuurlijk ook een praktisch ingegeven maatregel kunnen zijn. Op deze manier zou vader Dopper verzekerd zijn van de muzieklessen voor zijn zoon.
Dat de omgang tussen de puber Cornelis en zijn zwager Johannes niet altijd vlekkeloos verliep laat zich raden. Ernstige strubbelingen kunnen dit niet geweest zijn. Ze hebben in geen geval geleid tot een breuk tussen de familie Dopper en Kolkman. Sterker nog: Dopper heeft zowel met de kinderen als met de kleinkinderen van Kolkman contact gehouden.

Na eerst Cornelis zelf enige jaren te hebben onderwezen, raadde Kolkman hem aan naar het conservatorium in Leipzig te gaan. Dit conservatorium was in die tijd door zijn conservatisme toonaangevend. In Nederland accepteerde men het 'made in Germany' als een bewijs van echtheid. Een getuigschrift van een Hochschule uit Leipzig of Berlijn gold als hoogste brevet van toonkundige bekwaamheid. Na wat omzwervingen weet Dopper zich een eigen plaats tussen de 'jonge' componisten te veroveren. Hij wordt in 1908 benoemd tot de tweede dirigent van het Concertgebouworkest. Het orkest staat dan onder leiding van Mengelberg.

Kolkman is in deze periode zeer productief geweest.[4] Dat zijn composities niet alleen in kleine kring bekend waren, blijkt uit het feit dat al in 1886 de Helmondse Liedertafel Werkmanskring 'De Winter' van Kolkman ten gehore bracht. Ook grotere gezelschappen voerden zijn werk uit. Zo heeft het Nederlands Opera gezelschap (de huidige Nederlandse Opera Stichting) zijn opera 'Francesca's huwelijk' (naar een verhaal van A.J.J. Seidel) in de jaren negentig uitgevoerd. Voor het gebruik van Seidels tekst moest Kolkman aan de uitgeversmaatschappij Elsevier *f* 40,- betalen. Dit gold tot 1900, daarna moesten beide partijen een nieuwe prijs overeenkomen.
De Stafmuziek Eerste Regiment Infanterie te Assen (de huidige Johan Willem Friso kapel) voerde onder leiding van de heer Bicknese op 25 februari 1896 de première van Kolkmans concert-ouverture 'Levenslust' uit. In de Drenter en Asser Courant verscheen een lovende recensie.

M 134.–

Pension (Rest pro Januar
= M 44 und pro Februar = M 90)
Hundertundvierunddreissig Mark
für Kornel Dopper von
Herrn Musikdirektor
Kalkman in Stadskanaal
erhalten zu haben, bescheinigt
mit bestem Dank
Kr Stein

Leipzig 30. 1. 90. Oberstl. a. D.

Rekening voor de huur van een kamer in Leipzig, voor januari en februari 1890.

Behalve in de muziek

Het kunstklimaat was aan het einde van de negentiende eeuw volop in beweging. De opkomst van de beweging van tachtig in de literatuur, met 'Mei' van Gorter, 'Mathilde' van Perk en 'De kleine Johannes' van Van Eeden, rekenden af met het tot dusver heersende naturalisme. Ook in de schilderkunst waren verschuivingen waar te nemen met de opkomst van de Haagse School die zich los koppelde van de Romantiek. Mauve, Breitner, Israëls en de Marissen brengen een ongekend coloriet in hun impressionistische doeken.

Het gezin Kolkman-Dopper in 1892.

Het atelier in Utrecht van Friedrich Wilhelm Mengelberg, de vader van de latere dirigent van het concertgebouworkest, is één van de koplopers bij de vernieuwing van de kerkelijke kunst. En op architectonisch terrein moeten natuurlijk Cuypers en Alberdingk Thym niet vergeten worden.

De vernieuwingen in de visuele kunsten worden stukje bij beetje door de gemeenschap aanvaard. Op het gebied van de muziek is de maatschappij echter nog niet zo ver. De muzikale invloed van de wereldtentoonstelling in Parijs, waar gamalan-muziek ten gehore werd gebracht, is in Nederland nihil. Viotta, Bernhard Zweers, Mengelberg, Wagenaar en later ook Dopper (!) zetten de Duitse traditie voort. Zij putten hun muziekkennis uit Duitse bronnen met grote aandacht voor zware romantiek.
Ook Kolkman ontsnapte niet aan de Duitse invloed. Opmerkelijk is echter dat hij naast lyrische vooral veel vaderlandse teksten op muziek heeft gezet. Hij volgde hiermee het voetspoor van Richard Hol die trachtte de Nederlandse muziek op deze manier een eigen gezicht te geven. Daarnaast heeft Kolkman een aantal lichtvoetige en geestige liedjes gemaakt. Veelal werden deze composities niet als 'echte' composities gewaardeerd. Ze werden beschouwd als muzikale grapjes die je door beheersing van je vak kunt maken. Vooralsnog bleef de Nederlandse muziek de enige kunstvorm die niet aan de vernieuwing mee deed.

Groot succes

HELMOND. Door het R. C. kerkbestuur alhier benoemd tot Organist in onze Parochiekerk de heer J. B. Kolkman te Stadskanaal, tot aanvulling der vacature, ontstaan door het overleden van den heer H. Th. Kühne.

Zuidwillemsvaart 3 juni 1897

Een advertentie attendeerde Kolkman in 1897 op de vacante functie van organist bij de Lambertusparochie in Helmond. Uit drieënveertig sollicitanten werd hij gekozen.[5] Hij aanvaardde de functie van organist tegen een verdienste van *f* 450,- per jaar.

Kort na de bevestiging van zijn aanstelling zet Kolkman een advertentie in de Helmondse kranten. Hierin beveelt hij zichzelf aan voor de vakken piano, zang, orgel en harmonieleer tegen een tarief van één gulden per uur.

Aan de ingezetenen

van *HELMOND en Omstreken* bericht ondergeteekende, dat hij zich binnenkort aldaar zal vestigen en aanbeveelt tot het geven van

MUZIEKONDERWIJS.

VAKKEN: **Piano, Zang, Orgel en Harmonieleer.** Tarief der leeuren: per week één uur **f 1.--**, twee **f 1.50.**

J. B. KOLKMAN,
Org. en Muziekleeraar.

N.B. Aangifte met vermelding van juist adres, gewenschte dag en uur, voorloopig bij den heer P. DE LOUW te *Helmond*

Zuidwillemsvaart 3 juli 1897.

Op negentien juli 1897 komt het gezin Kolkman-Dopper in Helmond wonen. Ze betrekken een woning op het Beugelsplein, tegenover Hotel Tielen.
Bij gelegenheid van de prijsuitreiking van de zondagsschool van de Broeders van Maastricht (25 juli 1987) maakte Kolkman zijn entree voor het Helmondse publiek. Zijn eerste optreden was een groot succes. De krant[6] vermeldt: "J.B. Kolkman speelde op meesterlijke wijze de zware pianopartij der ouverture. We hopen nog op menige uitvoering van zijn heerlijk spel te mogen genieten."

Naast organist van de Lambertus-parochie was Kolkman ook de directeur van het Kerkelijk Zangerskoor en directeur van de zangeressen van de congregatie van O.L. Vrouw.
Hoewel komend uit de Achterhoek en het Noorden, weet het echtpaar zich al spoedig een plaatsje binnen de Helmondse gemeenschap te veroveren. Zijn vroegere leermeester Giesen, met wie hij altijd contact heeft gehouden, schrijft in zijn brieven "dat het mij [hem] recht aangenaam was te vernemen, dat Gij met het klimmen Uwer jaren, Zoo hoog zijt terecht gekomen; niet alleen op de muziekale- maar ook op de maatschappelijke ladder (...) Met belangstelling heb ik ook bespeurd, hoeveel werkkracht Gij ontwikkelt en dat met welverdiend succes."[7]

Het kerkkoor van de Lambertuskerk staat op de Markt klaar voor een uitje.

Tot aan zijn dood in 1920 is Kolkman druk aan het componeren geweest. Naast kerkelijke gezangen en de Missa Brevis uit 1898 zijn slechts enkele van zijn andere composities bewaard gebleven, bij voorbeeld een kerstlied dat opgedragen is aan Jan Pellemans in 1900, 'Mooi Elsken' uit 1904, en een kinder-zangspel uit 1918.
Begin 1900 verhuist het gezin Kolkman-Dopper van het Beugelsplein naar de Molenstraat.

Het overlijden van moeder Grietje (in 1903) is voor het gezin een grote klap. Johannes Kolkman blijft achter met twee kinderen van zestien en nog geen veertien jaar. Vader Kolkman speelde het niet klaar zijn werk met het opvoeden van de kinderen te verenigen. Vandaar dat beide

Anton, Johannes en Anna Clara Kolkman, ca. 1903.

kinderen al op jonge leeftijd uit huis gaan. Anna Clara, de oudste, vertrekt op achttienjarige leeftijd naar het klooster in Heythuizen. Haar

kloosternaam wordt Magdala. Antoon gaat op 13 juni 1905 naar Rotterdam. Kolkman hertrouwde tussen november 1911 en 2 maart 1912 met Maria van Gerwen, die vanaf mei 1907 zijn huishoudster was geweest. Een praktische oplossing die, achteraf gezien, de eenheid in het gezin niet bevorderde.

Maria van Gerwen en Johannes Kolkman.

Het dirigentschap leverde hem wel aanzien maar geen dik belegde boterham op. Zelf schreef Kolkman hierover spottend 'op het ogenblik ben ik voor tweederde rentenier'. Zijn tweede vrouw kon zich met zijn inkomen niet verenigen. Een litanie over orgel-centen volgt iedere kerkbestuursvergadering. De aanhouder wint. Een paar keer krijgt Kolkman een duurte-toeslag.
Ondanks zijn huiselijke situatie heeft Kolkman zich zeker thuis gevoeld in Helmond. Hij bracht het koor van de Lambertuskerk op een hoog niveau en verzorgde menige uitvoering. Naast zijn dirigentschap bij verschillende koren, had hij een uitgebreide praktijk als muziekleraar en componeerde hij vele werken voor koren en orkest.

De Zuid-Willemsvaart schreef in zijn in memoriam onder meer: "Wat de heer Kolkman als zoodanig in onze stad gepresteerd heeft, is voldoende bekend. Een zeer groot aantal beoefenaars van piano en zangmuziek hebben aan hem hun opleiding te danken. Als musicus was hij onvermoeid en voor zijne geliefkoosde kunst was hem niets te veel. De buitengewone werkkracht van dezen kunstenaar wordt voldoende gesignaleerd door het feit, dat hij bij de correcte nakoming zijner betrekking als kerk-organist en de muzikale opleiding van zoo vele leerlingen, nog tijd kon vinden om zijn geniaal talent als componist op vruchtbare wijze te besteden. Hij componeerde hier o.a. nog een tiental lofzangen, orgelnummers, een twintigtal verschillende solo's voor sopraan, tenor en bariton, waarvan er een werd opgedragen aan den vermaarden opera-zanger Orelio. Als een bewijs dat de composities van den heer Kolkman in de mizikale wereld op hoogen prijs worden gesteld kan nog dienen, dat zijne stukken overal in den lande geregeld met succes worden uitgevoerd, terwijl op meerdere wedstrijden voor Gemengde en Mannenkoren zijne composities als verplichte of vrije nummers werden aangewezen. Daar de heer Kolkman zich gedurende zijn 23-jarig verblijf in Helmond tevens heeft doen kennen als een braaf en edel mensch, die steeds bereid gevonden werd zijne kunst beschikbaar te stellen voor elk goed doel, zal hij ongetwijfeld nog lang voortleven in de waardeerende herinnering zijner stadgenooten en van talrijke vrienden en vereerders in muzikale kringen in en buiten Helmond."

In de notulen van het kerkbestuur[8] van de Lambertusparochie staat over zijn organist/componist: "'De organist der kerk, de heer J.B. Kolkman, is den 28 november overleden. Aan zijne nagedachtenis en aan zijne diensten der kerk gedurende ruim 23 jaar gewijd, brengt de Z.E. Heer voorzitter [Rath] weemoedig hulde. Omtrent de aanstelling van een opvolger te geraken, zal worden afgewacht of zich eigener beweging sollicitanten aanmelden. Mocht dit niet het geval zijn, dan zal per advertentie oproeping worden gedaan."

Het zal tot 1923 duren alvorens inderdaad een nieuwe organist wordt aangesteld.

Nawoord

De componist van deze 'Missa Brevis' was een opmerkelijk man. Al jong ging hij eigenzinnig zijn weg en trok zich weinig aan van de heersende conventies. Niet alleen kiest hij voor een bestaan in de muziek, maar ook trouwt hij met de vrouw van zijn keuze, ondanks het verschil in beider geloof. Als componist wortelt hij sterk in de heersende Duitse traditie, maar geeft daar een eigen, Nederlandse draai aan. Hij heeft verschillende musici op weg geholpen naar het conservatorium. In de loop van zijn leven heeft hij tenminste honderd belangrijke werken geschreven. Dat hij desondanks niet voorkomt in de Nederlandse muziekhistorie, kan wellicht iets te maken hebben met zijn vooropleiding aan het seminarie in plaats van een conservatorium. Blijkens de beschikbare bronnen werd hij in zijn tijd aanzienlijk beter gewaardeerd dan naderhand.

Zijn hoofdwerk is de Nederlandstalige opera 'Francesca's huwelijk' (uit 1893). Daarnaast schreef hij liederen en twee missen. Een afschrift van de partituur van de Missa Brevis werd vorig jaar op een zolder in Mierlo-Hout gevonden. De Stichting Vrienden van het Robustelly-orgel besloot de mis in het kader van zijn jubileum uit te voeren.
Na het overlijden van J.B. Kolkman is zijn werk grotendeels in handen gebleven van zijn tweede vrouw, Maria van Gerwen uit Gemert. Waarschijnlijk heeft Kolkman nog meer stukken geschreven dan nu bekend is. Iedereen die daarover gegevens heeft, of gegevens die zijn levensloop kunnen aanvullen, wordt vriendelijk verzocht dit aan de redactie te melden.

Een Helmondse groep bedevaartgangers in 1911 te Kevelaer. Links met bolhoed: J.B. Kolkman.

NOTEN:

1. A. Vos: Kerkhistorie in het hart van de achterhoek - drie eeuwen zielzorg in drie buurtschappen, zp (Lichtenvoorde), 1988.

2. 'Beknopte levensbeschrijving van J.B. Kolkman - toonkunstenaar -'; een handschrift van Kolkman in bezit van zijn kleindochter M. Huisman-Kolkman.

3. Hiermee is hij zeker tot 1910 in contact gebleven.

4. Voor een overzicht van de nu bekende werken van Kolkman wordt verwezen naar Bijlage 2.

5. GAHm, Archief parochie H. Lambertus, inv.nr. 472 en verder, bijlagen jaarrekeningen parochiebestuur 1897 - 1920.

6. Zuidwillemsvaart dinsdag 27 juli 1897.

7. Brief van A. Giesen aan Kolkman d.d. januari 1897, in bewaring bij voornoemde kleindochter.

8. GAHm, Archief parochie H. Lambertus, inv.nr. 148 blz 252, vergadering kerkbestuur 2 december 1920.

BIJLAGE 1: STAMBOOM VAN DE FAMILIE KOLKMAN

In de familie Kolkman (van Harreveld / Zieuwent) komen bovengemiddeld veel musici voor. De kinderen en kleinkinderen van J.B. Kolkman en G. Dopper zijn op dit overzicht, dat ter beschikking werd gesteld door het Streekarchivariaat Oost-Gelderland, niet vermeld.

No. 2. AAN DE LENTE.

Woorden van J. Bellamy.

Sopraan.
Alt.
Tenor.
Bas.

p *Langzaam.*

Waar hebt gij, o schoo - ne len - te, Waar hebt gij zoo lang ver - toefd? Al - les heeft, met sta-ren - de oo - gen, Bid - dend op uw komst ge - wacht! Bid-dend op uw komst ge - wacht! Waar

mf Al - les heeft, met Bid-dend op uw Bid - dend op uw

f *p*

BIJLAGE 2: DE COMPOSITIES VAN JOHANNES BERNARDUS KOLKMAN (1854-1920).

Toelichting: dit overzicht kon worden samengesteld met behulp van een door Anton Kolkman gemaakte lijst van werken van zijn vader en een aantal bewaard gebleven (delen van) partituren. Bij de bombardementen van Arnhem in september 1944 zijn een aantal originele partituren verloren geraakt.
Onderstaande lijst is bedoeld als een eerste aanzet tot een overzicht van Kolkmans werk; ze is geenszins compleet.

1. Titel	:	**Francesca's huwelijk** Opera in één akte voor groot orkest, compleet met voorspel
Begintekst	:	Hoor, mijn brave zoon/de dag breekt aan/straks zijn ze hier!
Tekst van	:	Libretto van Alb.J.J. Seidel (Dld)
Vertaald door	:	Mevrouw L. Meursing
Partijen	:	* volledige orkestpartituur * losse orkestpartijen * klavier-uittreksel. voor het geval dit werk met klavierbegeleiding in plaats van met groot orkest zou worden uitgevoerd.
Datum	:	Tussen november 1892 en 16 oktober 1893
Uitvoering	:	Ten tijde van de Nederlandsche Opera onder Cees v.d. Linden werd dit werk voor uitvoering aangenomen.
2. Titel	:	**Orkest-Ouverture Levenslust**
Partijen	:	* orkestpartituur * losse orkest partijen
Datum	:	[premiere 25 februari 1896 te Assen]
Uitvoering	:	de Stafmuziek 1e Regiment Infanterie te Assen o.l.v. Bicknese. Ook uitgevoerd te Groningen, te Den Bosch en Haarlem.
3. Titel	:	**De Prins van Oranje** heroïsche cantate voor mannenkoor, kwartet, tenor en baritonsolo met groot orkest (sic)
Begintekst	:	Ziet 't verraad brak uit der Belgen
Tekst van	:	C.J. Withuis
Partijen	:	* orkestpartituur * losse zangstemmen voor Mannenkoor * klavieruittreksel
Uitvoering	:	onder andere te Groningen, Amsterdam, 's Hertogenbosch, Eindhoven, Nijmegen, Waalwijk De heldenrol werd onder andere gezongen door Jos Groenen, die later verbonden was aan de Frankfurter Opera.
N.B.	:	Deze heroïsche cantate is opgedragen 'aan de oud-strijders in den veldslag bij Leuven op 12 augustus 1831'.

4. Titel	:	**Quartetto** strijkkwartet voor violino 1, violino 2, viola-alto, violoncello.
Partijen	:	* eerste viool * tweede viool * altviool * violoncello
5. Titel	:	**Postludium** voor piano
Partijen	:	piano-partij
Datum	:	na 1897
Uitgave	:	onbekend, het is in druk verschenen.
6. Titel	:	**Adagietto** voor piano
Partijen	:	piano-partij
Datum	:	na 1897
Uitgave	:	?, het is in druk verschenen.
7. Titel	:	**Houd moed** tweestemmig lied met klavierbegeleiding.
Begintekst	:	Ja, moed in den strijd/ ook al gaat ge er in onder.
Tekst van	:	Louise Stratenus
Partijen	:	* bas-baritonpartij * alt-sopraanpartij * klavierbegeleiding
8. Titel	:	**Eens** tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst	:	Eens waren er dagen vol vreugde/ eens bloeiden er rozen vol geur.
Tekst van	:	Louise Stratenus
Partijen	:	* bas-baritonpartij * alt-sopraanpartij * klavierbegeleiding
9. Titel	:	**Elegie** tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst	:	Ik heb ze gekend, in den bloei harer dagen/ Het blozende meisje, de aanvallige maagd.
Tekst van	:	Mussarts
Partijen	:	* bas-baritonpartij * alt-sopraanpartij * klavierbegeleiding
Datum	:	4 november 1901 te Helmond
N.B.	:	Opgenomen in het partituren boek van J.B. Kolkman, beginnend in 1875.

10. Titel	:	**Adieu**
		piano-solo
Partijen	:	* pianopartij
11. Titel	:	**Goeden Nacht**
		Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst	:	Zwijgend spreidt de nacht zijn kleed,/ langs de stille dreven.
Tekst van	:	Winkler-Prins
Partijen	:	* bas-bariton partij
		* alt-sopraanpartij
		* pianopartij
12. Titel	:	**Het lied dat Moeder zong**
		Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst	:	's Morgens als ik in de vroegte/ Door de frissche velde dwaal.
Tekst van	:	Willem Gijssels
Partijen	:	* bas-baritonpartij
		* alt-sopraanpartij
		* pianopartij
13. Titel	:	**Van drie blijde gezellen**
		Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst	:	Ze zaten gedrieën/ en zongen een lied.
Tekst van	:	vlaamse tekst
Partijen	:	* bas-baritonpartij
		* alt-sopraanpartij
		* pianopartij
14. Titel	:	**De predikant en de wilde man**
		Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst	:	Eens kwam een vrome predikant,/ gereden door het stille land.
Tekst van	:	vlaamse tekst
Partijen	:	* bas-baritonpartij
		* alt-sopraanpartij
		* pianopartij
15. Titel	:	**'t Spinstertje**
		Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst	:	't Spinstertje draaide haar spinnewiel voort,/ 't spinstertje vroolijk en blond.
Tekst van	:	Louise Stratenus
Partijen	:	* bas-baritonpartij
		* alt-sopraanpartij
		* pianopartij

16. Titel	:	**Marsch** het A, B, C, pas redoublé Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst	:	
Tekst van	:	Zöllner
Partijen	:	* bas-baritonpartij * alt-sopraanpartij * pianopartij
17. Titel	:	**Het schoonste lied** Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst	:	Er is in Hollands taal,/ een woord zoo zoet van klank en zin.
Tekst van	:	A. Spoorenberg
Partijen	:	* bas-baritonpartij * alt-sopraanpartij * pianopartij
18. Titel	:	**De klacht van den balling** Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst	:	Hoort ge daar ginder in de tuinen en dreven/ 't leeuw'rikje zingen, den nachtegaal slaan?
Tekst van	:	Multatuli
Partijen	:	* bas-baritonpartij * alt-sopraanpartij * pianopartij * harppartij
Uitvoering	:	Orelio, verbonden als eerste bariton aan de Nederlandsche Opera, een vriend van mijn vader [Anton K.], heeft dit vele malen op zijn tournee's gezongen.
19. Titel	:	**De zingende Bart** Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst	:	Daalt uit uw burchten met hoofsche manieren/ Joffers van zwierigen trant.
Tekst van	:	Bernhard Verhoeven
Partijen	:	* bas-baritonpartij * alt-sopraanpartij * pianopartij
20. Titel	:	**Prins Bimmelebam** Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst	:	Prins Bimmelebam van Beieren/ had trek in eierkoek.
Tekst van	:	H.W. v.d. Mey
Partijen	:	* bas-baritonpartij * alt-sopraanpartij * pianopartij

21. Titel : **Om jou en mij**
Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst : Als buiten slaat de nachtegaal/ door het weelderig zomerlooven.
Tekst van : H. Knippenberg
Partijen : * bas-baritonpartij
* alt-sopraanpartij
* pianopartij

22. Titel : **Holland**
Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst : De kaerels van het lage Land,/ de stugge levens, stijve zielen,/ Ze willen voor geen trotschaard knielen,/ die schending aan hun rechten randt.
Tekst van : Maurits van Weelderen
Partijen : * bas-baritonpartij
* alt-sopraanpartij
* pianopartij

23. Titel : **Limburg**
Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst : Mijn bloeiend land, mijn heuvelland/ ik min Uw bosch en boomen.
Tekst van : Marie Koenen
Partijen : * bas-baritonpartij
* alt-sopraanpartij
* pianopartij

24. Titel : **Mijn Truitje**
Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst : Van al de meisjes in de stad/ hoe lief haar koontjes blozen.
Tekst van : Mr. A. Bogaers
Partijen : * bas-baritonpartij
* alt-sopraanpartij
* pianopartij

25. Titel : **Toast**
Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst : Hij leve lang!
Partijen : * bas-baritonpartij
* alt-sopraanpartij
* pianopartij

26. Titel : **Prosit**
Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst : Vult de roemers met wijn/ en het harte met vreugd!
Partijen : * bas-baritonpartij
* alt-sopraanpartij
* pianopartij

27. Titel	:	**Wees geen Wilg maar een Eik** Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst	:	Wees geen wilg, maar een Eik,/ buig in smarten U niet.
Tekst van	:	Louise Stratenus
Partijen	:	* bas-baritonpartij * alt-sopraanpartij * pianopartij
Uitvoering	:	Orelio, verbonden als eerste bariton aan de Nederlandsche Opera, een vriend van mijn vader [Anton K.], heeft dit vele malen op zijn tournee's gezongen.
28. Titel	:	**In 't Bosch** Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst	:	Door het blonde bosch,/ door het groene bosch/ waar de vogels lustig zingen.
Tekst van	:	Marie Boddaert
Partijen	:	* bas-baritonpartij * alt-sopraanpartij * pianopartij
29. Titel	:	**Het beeld der Poësie** Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst	:	Verheven boven 't stof en op de wolken zwevend/ den blik, in stille hoop, naar hoger sfeer gewend.
Tekst van	:	Erica
Partijen	:	* bas-baritonpartij * alt-sopraanpartij * pianopartij
30. Titel	:	**De Nederlandsche vlag** Vierstemmig lied
Begintekst	:	Ziet gij die vlag, die trots gevaren/daar wappert op het rijk der baren?
Tekst van	:	P. Koster
Partijen	:	* sopraanpartij * altpartij * tenorpartij * baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	1. P. van Belkum Az. te Zutphen 2. Schillemans & Van Belkum, Thieme's Boek- en Muziekhandel te Zutphen
N.B.	:	* Uitgave 1. in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp. * Uitgave 2. in de bundel 'Twaalf liederen voor mannenkoor.' (oktober 1896)

31. Titel	:	**Aan de lente** Vierstemmig lied
Begintekst	:	Waar hebt gij, o schoone lente, waar hebt gij zoo lang vertoefd?
Tekst van	:	J. Bellamy
Partijen	:	* sopraanpartij * altpartij * tenorpartij * baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

32. Titel	:	**Morgenlied** Vierstemmig lied
Begintekst	:	De nacht verzwond, de dag ontwaakt/in volle pracht de zon genaakt.
Tekst van	:	Adeline
Vertaald door	:	L.M.
Partijen	:	* sopraanpartij * altpartij * tenorpartij * baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

33. Titel	:	**Naar buiten** Vierstemmig lied
Begintekst	:	Komt allen naar buiten, naar 't bosch en naar 't land!/komt rijken en grooten, hier scheidt ons geen stand.
Tekst van	:	Piet Vluchtig
Partijen	:	* sopraanpartij * altpartij * tenorpartij * baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

34. Titel	:	**Hoog op de bergen** Vierstemmig lied
Begintekst	:	Hoog op de bergen/Doolde ik rond/Diep in de dalen/Geurde de grond.
Tekst van	:	Leon. Welter
Partijen	:	* sopraanpartij

		* altpartij
		* tenorpartij
		* baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

35. Titel	:	**Minnegroet**
		Vierstemmig lied
Begintekst	:	Vogelijn! vogelijn! waarheen zoo snel?
Tekst van	:	E. Geibel
Vertaald door	:	L.M.
Partijen	:	* sopraanpartij
		* altpartij
		* tenorpartij
		* baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

36. Titel	:	**Bij springvloed**
		Vierstemmig lied
Begintekst	:	Wat schuimt gij en tiert gij zoo wild en onrustig/gij bruischende golven, En geeselt het strand?
Tekst van	:	Barth. Phil. de Kanter
Partijen	:	* sopraanpartij
		* altpartij
		* tenorpartij
		* baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

37. Titel	:	**Op 't meer**
		Vierstemmig lied
Begintekst	:	Op 't meer op 't meer op 't effen meer.
Tekst van	:	Joh. Hend. Jonckers
Partijen	:	* sopraanpartij
		* altpartij
		* tenorpartij
		* baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

38. Titel	:	**Aan de maan** Vierstemmig lied
Begintekst	:	Toon ons uw luister; o zilveren maan!
Tekst van	:	A.C.W. Staring
Partijen	:	* sopraanpartij * altpartij * tenorpartij * baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

39. Titel	:	**Gondoliera** Vierstemmig lied
Begintekst	:	O kom tot mij, als door den nacht, wandelt het starrenheer.
Tekst van	:	E. Geibel
Vertaald door	:	L.M.
Partijen	:	* sopraanpartij * altpartij * tenorpartij * baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

40. Titel	:	**Nachtlied** Vierstemmig lied
Begintekst	:	De maan met gouden stralen/prijkt aan des hemels tin.
Tekst van	:	E. Geibel
Vertaald door	:	L.M.
Partijen	:	* sopraanpartij * altpartij * tenorpartij * baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

41. Titel	:	**Ons vaderland** Vierstemmig lied
Begintekst	:	Vaderland, Vaderland, ons welbehagen, Grond ons heilig bovenal!
Tekst van	:	M.C. van Hal
Partijen	:	* sopraanpartij

		* altpartij
		* tenorpartij
		* baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

42. Titel	:	**Triomf!**
		Meerstemmig lied
Begintekst	:	Triomf! De vreugde stijgt ten top.
Tekst van	:	H.A. Spandaw
Partijen	:	* sopraanpartij I en II
		* altpartij
		* tenorpartij I en II
		* baspartij I en II
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

43. Titel	:	**Aan de hoop**
		Vierstemmig lied
Begintekst	:	Zal dan uw licht me steeds bedriegen, dat reeds zoolang mij blinkt in 't oog?
Tekst van	:	Joh. Immerzeel jr.
Partijen	:	* sopraanpartij
		* altpartij
		* tenorpartij
		* baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

44. Titel	:	**Gebed in nood**
		Vierstemmig lied
Begintekst	:	Woeste somb're machten stormen om ons heen.
Tekst van	:	L.M.
Partijen	:	* sopraanpartij
		* altpartij
		* tenorpartij
		* baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

45. Titel	:	**Bij het graf** Vierstemmig lied
Begintekst	:	Slaap zacht, slaap zacht in den schemer der graven.
Tekst van	:	J.J.L. ten Kate
Partijen	:	* sopraanpartij * altpartij * tenorpartij * baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	1. P. van Belkum Az. te Zutphen 2. Schillemans & Van Belkum, Thieme's Boek- en Muziekhandel te Zutphen
N.B.	:	* Uitgave 1. in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp. * Uitgave 2. in de bundel 'Twaalf liederen voor mannenkoor.' (oktober 1896)

46. Titel	:	**Bemoediging** Vierstemmig lied
Begintekst	:	Oude smarten, nieuwe plagen, werp ze in zee!
Tekst van	:	R. Löwenstein
Vertaald door	:	B.Y.
Partijen	:	* sopraanpartij * altpartij * tenorpartij * baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

47. Titel	:	**Lentelied** Vierstemmig lied
Begintekst	:	Geen nevelig duister/bedekt meer het veld.
Tekst van	:	A.C.W. Staring
Partijen	:	* sopraanpartij * altpartij * tenorpartij * baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

48. Titel	:	**Oogstlied** Vierstemmig lied
Begintekst	:	Sikkels klinken/sikkels blinken/ruischend valt het graan.
Tekst van	:	A.C.W. Staring

Partijen	:	* sopraanpartij * altpartij * tenorpartij * baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

49. Titel	:	**Welkom, winter** Meerstemmig lied
Begintekst	:	Welkom, winter! Kraakt uw ijs?
Tekst van	:	A.C.W. Staring
Partijen	:	* sopraanpartij * altpartij * tenorpartij * solo baritonpartij * baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

50. Titel	:	**O schepping Gods!** Vierstemmig lied
Begintekst	:	O lied der stormen! O lied der stormen!
Tekst van	:	H. Timmer. Westerouën van Meeteren
Partijen	:	* sopraanpartij * altpartij * tenorpartij * baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

51. Titel	:	**Drinklied** Vierstemmig lied
Begintekst	:	Er sluimerd een kracht/in den eed'len wijn/die eer men 't verwacht/heerscheres kan zijn.
Tekst van	:	L.M.
Partijen	:	* sopraanpartij * altpartij * tenorpartij * baspartij
Datum	:	tussen 1879 en 1895
Uitgave	:	1. P. van Belkum Az. te Zutphen

2. Schillemans & Van Belkum, Thieme's Boek- en muziekhandel te Zutphen

N.B. : * Uitgave 1. in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.
* Uitgave 2. in de bundel 'Twaalf liederen voor mannenkoor.' (oktober 1896)

52. Titel : **Wapenroep**
Vierstemmig lied
Begintekst : Blink' blink' het zwaard/voor het erf/voor het erf onzer vaad'ren.
Tekst van : A.C.W. Staring
Partijen : * sopraanpartij
* altpartij
* tenorpartij
* baspartij
Datum : tussen 1879 en 1895
Uitgave : P. van Belkum Az. te Zutphen
N.B. : Uitgegeven in de bundel 'Vijf en twintig liederen voor gemengd koor.' Opgedragen aan den heer J. Worp.

53. Titel : **Mijn land**
Vierstemmig lied
Begintekst : In 't Noorden, waar de zee bruist.
Tekst van : W. de Veer
Partijen : * tenorpartij I en II
* baspartij I en II
Uitgave : Schillemans en Van Belkum, Zutphen. Thieme's Boek- en Muziekhandel
N.B. : Uitgegeven in de bundel 'Twaalf liederen voor mannenkoor.' (oktober 1896)

54. Titel : **Zing! riep de wind**
Vierstemmig lied
Begintekst : Zing, zing riep de wind in 't zoete getij.
Tekst van : Em. Thiel
Partijen : * tenorpartij I en II
* baspartij I en II
Uitgave : Schillemans en Van Belkum, Zutphen. Thieme's Boek- en Muziekhandel
N.B. : Uitgegeven in de bundel 'Twaalf liederen voor mannenkoor.' (oktober 1896)

55. Titel : **Duinlied**
Vierstemmig lied
Begintekst : Lustig gesprongen door 't mullige duin.
Tekst van : dr. J.P. Heye
Partijen : * tenorpartij I en II
* baspartij I en II

Uitgave	:	Schillemans en Van Belkum, Zutphen. Thieme's Boek- en Muziekhandel
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Twaalf liederen voor mannenkoor.' (oktober 1896)

56. Titel	:	**Op zee** Vierstemmig lied
Begintekst	:	Liefste! ga mee/over zee.
Tekst van	:	Th. Moore
Vertaald door	:	Ten Kate
Partijen	:	* tenorpartij I en II * baspartij I en II
Uitgave	:	Schillemans en Van Belkum, Zutphen. Thieme's Boek- en Muziekhandel
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Twaalf liederen voor mannenkoor.' (oktober 1896)

57. Titel	:	**Serenade** Vierstemmig lied
Begintekst	:	Slaap zacht! slaap zacht/hoor de fonteinen haar wiegelied ruischen.
Tekst van	:	Fiora della Neva
Vertaald door	:	NN
Partijen	:	* tenorpartij I en II * baspartij I en II
Uitgave	:	Schillemans en Van Belkum, Zutphen. Thieme's Boek- en Muziekhandel
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Twaalf liederen voor mannenkoor.' (oktober 1896)

58. Titel	:	**Avondgebed** Vierstemmig lied
Begintekst	:	Hoe prachtig blinkt de avondster.
Tekst van	:	Fr. Rückert
Vertaald door	:	L.M.
Partijen	:	* tenorpartij I en II * baspartij I en II
Uitgave	:	Schillemans en Van Belkum, Zutphen. Thieme's Boek- en Muziekhandel
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Twaalf liederen voor mannenkoor.' (oktober 1896)

59. Titel	:	**De nacht** Vierstemmig lied
Begintekst	:	O nacht, gij stille, zoele, heil'ge nacht.
Tekst van	:	dr. Edw.B. Koster
Partijen	:	* tenorpartij I en II * baspartij I en II

Uitgave	:	Schillemans en Van Belkum, Zutphen. Thieme's Boek- en Muziekhandel
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Twaalf liederen voor mannenkoor.' (oktober 1896)

60. Titel	:	**Schoon zijt gij Nederland!** Vierstemmig lied
Begintekst	:	Schoon, schoon zijt gij Nederland/mijn heerlijk vaderland.
Tekst van	:	mr. A.P. de Lange
Partijen	:	* tenorpartij I en II * baspartij I en II
Uitgave	:	Schillemans en Van Belkum, Zutphen. Thieme's Boek- en Muziekhandel
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Twaalf liederen voor mannenkoor.' (oktober 1896)

61. Titel	:	**De engel der bloemen** Kinder-zangspel
Begintekst	:	Ik, als engel van de bloemen.
Tekst van	:	zuster Rosa
Partijen	:	* volledige partituur * zangpartij * klavierpartij
Datum	:	mei 1918 te Helmond

62. Titel	:	**Wijd open** zangstuk met klavierbegeleiding
Begintekst	:	Wijd open de vensters/eruit met de vlag.
Tekst van	:	J.P.J.H. Clinge Doorenbos
Partijen	:	* zangpartij * klavierpartij
Datum	:	25 augustus 1917 te Helmond
Uitgave	:	Stichting De Stuers te Maastricht
N.B.	:	Uitgekomen in de bundel 'De varende zanger', 6e jaargang, 15 juli 1916, blz. 97.

63. Titel	:	**Verlangen** zangstuk met pianobegeleiding
Begintekst	:	Ik hoor, gij zijt weer afgereisd/naar 't warme land, heer ooievaar!
Partijen	:	* zangpartij * klavierpartij

64. Titel	:	**Mooi Elsken** humoristisch lied / romance
Begintekst	:	Mooi Elske zat aan 't venster
Tekst van	:	J. Michielsen
Partijen	:	* zangpartij * klavierpartij

Datum	:	17 augustus 1904 te Helmond
Uitgave	:	Bureau T.A.V.E.N.U. Felix P. Abrahamson te Amsterdam, z.d.

65. Titel	:	**Nederland, mijn vaderland** patriottisch liedje
Begintekst	:	Er is een plekje op aard.
Tekst van	:	L.M.
Partijen	:	* zangpartij * klavierpartij
Uitgave	:	F.J. Weygand en Co. te Den Haag. z.d.
N.B.	:	Opgedragen aan 'den heer A.R. Somer'.

66. Titel	:	**Moderne dansen** 13 verschillende dansen
Partijen	:	* viool?partij
Datum	:	november 1915 te Helmond

67. Titel	:	**O salutaris hostia** koraal
Begintekst	:	O salutaris hostia
Partijen	:	* zangpartij
N.B.	:	Opgenomen in het partituren boek van J.B. Kolkman, beginnend in 1875.

68. Titel	:	**Ga varen, lief kind** lied voor mezzo-sopraan of bariton met pianobegeleiding
Begintekst	:	't Was ochtend/een meisje ging wandlen aan 't strand.
Tekst van	:	A.C.W. Staring
Partijen	:	* zangpartij * klavierpartij
Uitgave	:	F.J. Weygand en Co. te Den Haag. 1887

69. Titel	:	**Te Deum Laudamus** Tweestemmig lied met klavierbegeleiding
Begintekst	:	U, God, U loven, U belijden wij/
Tekst van	:	van Schaik
Partijen	:	* bas-baritonpartij * alt-sopraanpartij * pianopartij
N.B.	:	kerkelijk goedgekeurd door den Gregoriusbond met nihil obstat door den Libror.Cens., L. Berkvens te Haaren.

70. Titel	:	**Ave verum corpus**
Partijen	:	* kerkkoor, vierstemmig of solo
N.B.	:	kerkelijk goedgekeurd door den Gregoriusbond met nihil obstat door den Libror. Cens., L. Berkvens te Haaren.

71. Titel : **Adore te**
Partijen : * bariton of alt partij
* kerkkoor unisono
N.B. : kerkelijk goedgekeurd door den Gregoriusbond met nihil obstat door den Libror. Cens., L. Berkvens te Haaren.

72. Titel : **Ecce Panis Angelorus**
Partijen : * kerkkoor, vierstemmig of solo
N.B. : kerkelijk goedgekeurd door den Gregoriusbond met nihil obstat door den Libror. Cens., L. Berkvens te Haaren.

73. Titel : **Cor Jesu**
Partijen : * kerkkoor, vierstemmig of solo
N.B. : kerkelijk goedgekeurd door den Gregoriusbond met nihil obstat door den Libror. Cens., L. Berkvens te Haaren.

74. Titel : **Ave Maria**
Partijen : *kerkkoor, vierstemmig of solo
N.B. : kerkelijk goedgekeurd door den Gregoriusbond met nihil obstat door den Libror. Cens., L. Berkvens te Haaren.
Uitvoering : 18 oktober 1992 in de Lambertuskerk van Helmond door Maria van de Laar.

75. Titel : **Tota pulchra es Maria**
Partijen : * kerkkoor, vierstemmig of solo
N.B. : kerkelijk goedgekeurd door den Gregoriusbond met nihil obstat door den Libror. Cens., L. Berkvens te Haaren.

76. Titel : **Tantum ergo I**
Partijen : * kerkkoor, vierstemmig of solo
N.B. : kerkelijk goedgekeurd door den Gregoriusbond met nihil obstat door den Libror. Cens., L. Berkvens te Haaren.

77. Titel : **Tantum ergo II**
Partijen : * kerkkoor, vierstemmig of solo
N.B. : kerkelijk goedgekeurd door den Gregoriusbond met nihil obstat door den Libror. Cens., L. Berkvens te Haaren.

78. Titel : **Memorare**
Lofzang (solo)
Partijen : * tenorpartij
* orgelpartij
N.B. : kerkelijk goedgekeurd door den Gregoriusbond met nihil obstat door den Libror. Cens., L. Berkvens te Haaren.

79. Titel : **Tantum ergo I a**
Partijen : * kerkkoor, vierstemmig of solo

N.B.	:	kerkelijk goedgekeurd door den Gregoriusbond met nihil obstat door den Libror. Cens., L. Berkvens te Haaren.
80. Titel	:	**Tantum ergo IV**
Partijen	:	* kerkkoor, vierstemmig of solo
N.B.	:	kerkelijk goedgekeurd door den Gregoriusbond met nihil obstat door den Libror. Cens., L. Berkvens te Haaren.
81. Titel	:	**Kerstlied**
Begintekst	:	Gegroet, gegroet, gegroet op blijden jubeltoon
Partijen	:	* forte-tenore / baritono-partij * orgelpartij
Datum	:	1900 te Helmond
N.B.	:	Opgedragen aan Jan Pellemans te Helmond Kerkelijk goedgekeurd door den Gregoriusbond met nihil obstat door den Libror. Cens., L. Berkvens te Haaren.
82. Titel	:	**Missa Brevis** in honorem Sanctae Familiae, Jesu, Mariae et Josephi, vocibus virilibus cum organorum conductione
Partijen	:	* zangpartijen * orgelpartij
Datum	:	29 mei 1898 te Helmond
Uitvoering	:	K. van Houten, orgel en een uit diverse gezelschappen samengesteld mannenkoor o.l.v. G. v.d. Pas op 18 oktober 1992 te Helmond in de Lambertuskerk.
N.B.	:	Omvat kyrie, Gloria, Credo, Et incarnatus est, Crucifixis, Sanctus, Benedictus, Agnes Dei, Tantum ergo I, Tantum ergo II. Kerkelijk goedgekeurd door den Gregoriusbond met nihil obstat door den Libror. Cens., L. Berkvens te Haaren.
83. Titel	:	**Offertorium** (uit) vierstemmige huwelijksmis
Begintekst	:	In te speravi Domine
Partijen	:	* tenorpartij I en II * baspartij I en II
N.B.	:	Opgenomen in partituren boek van J.B. Kolkman, beginnend in 1875.
84. Titel	:	**O sacrum convivium** Solo voor bariton of alt
Partijen	:	* bariton / altpartij
N.B.	:	Kerkelijk goedgekeurd door den Gregoriusbond met nihil obstat door den Libror. Cens., L. Berkvens te Haaren.
85. Titel	:	**Het geloof** Lied, solo of ensemble met klavierbegeleiding
Begintekst	:	O Gij, fakkel des levens, die licht op mijn pad.

Tekst van	:	**Jesualdus**
Partijen	:	* zangpartij
		* klavierpartij
Uitgave	:	Kerkmuziekhandel W. Bergmans te Tilburg
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Geloof, Hoop en Liefde'. z.d.

86. Titel	:	**De Hoop**
		Lied, solo of ensemble met klavierbegeleiding
Begintekst	:	O wat reden en droomen de menschen toch veel
Tekst van	:	Jesualdus
Partijen	:	* zangpartij
		* klavierpartij
Uitgave	:	Kerkmuziekhandel W. Bergmans te Tilburg
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Geloof, Hoop en Liefde'. z.d.

87. Titel	:	**De Liefde**
		Lied, solo of ensemble met klavierbegeleiding
Begintekst	:	Liefde! Telg van het hemelsche, waar vaderland.
Partijen	:	* zangpartij
		* klavierpartij
Uitgave	:	Kerkmuziekhandel W. Bergmans te Tilburg
N.B.	:	Uitgegeven in de bundel 'Geloof, Hoop en Liefde'. z.d.

In het muziekboek 'Liederen' komen zestien composities voor, die door J.B. Kolkman gearrangeerd zijn. Deze zijn dus niet origineel door hem gecomponeerd, doch werden ten gerieve van zanger, of zangeres en begeleider in een gemakkelijke zetting voor pianobegeleiding gearrangeerd.

88. Titel	:	**Tannhaüser,**Wagner-motive
Partijen	:	* pianopartij, gemakkelijke zetting

89. Titel	:	**Drinkliedje**door Johannes Verhulst
Partijen	:	arrangement J.B. Kolkman

90. Titel	:	**Grossmutter** door A. Schäfer
Partijen	:	arrangement J.B. Kolkman

91. Titel	:	**Der feine Wilhelm** door A. Schäfer
Partijen	:	arrangement J.B. Kolkman

92. Titel	:	**Ons Voorgeslacht** door Richard Hol
Partijen	:	arrangement J.B. Kolkman

93. Titel	:	**Mijn Nederland** door Richard Hol
Partijen	:	arrangement J.B. Kolkman

94. Titel	:	**Ons lied** door Jos Reckers
Partijen	:	arrangement J.B. Kolkman
95. Titel	:	**Pier de Mandemaker** door Jac. de Jong
Partijen	:	arrangement J.B. Kolkman
96. Titel	:	**Terugkomst** door Johannes Verhulst
Partijen	:	arrangement J.B. Kolkman
97. Titel	:	**Goeden Nacht** door J.E. Schmitz
Partijen	:	arrangement J.B. Kolkman
98. Titel	:	**La Marseillaise** door C.J. Rouget
Begintekst	:	Chant de guerre pour l'armée du Rhin
Tekst van	:	C.J. Rouget
Partijen	:	* pianopartij, gemakkelijke zetting J.B. Kolkman
99. Titel	:	**Matrozenlied** door Alex Heyblom
Partijen	:	arrangement J.B. Kolkman
100. Titel	:	**Trompetterlied** door NN
Partijen	:	arrangement J.B. Kolkman

Ontvangen van Het Kerkbestuur der R.C. gemeente St. Lambertus te Helmond - Penningmeester de Heer Rijkeronsel. —
de Somma van Drie en negentig gld 75 cts
voor de bediening v/ Orgel en de leiding v/ Kerk. Zangkoor —
Vanaf 15 Juli tot en met 30 Sept. 1897. Jaarl. Salaris ad f 450. —
Helmond den ber 1897
Voor Gezegde
Kolkman
Penningmeester